

6.5.2015

Yj/5

§ 175

Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö vuoden 2014 arviointikertomuksesta

HEL 2015-003750 T 00 03 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt 15.4.2015 vuoden 2014 arviointikertomuksen ja pyytää 13.5.2015 mennessä ympäristölautakunnan lausuntoa arviointikertomuksen kohdista 1.5, 1.6, 2.2 ja 2.3.

Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten vaikutusten arviointi (1.5)

Arvioidessaan esittämiensä suositusten vaikutuksia tarkastuslautakunta toteaa että lakisääteisestä veloitteesta huolimatta koulujen kosteusvaurioita koskevien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.

Helsingin kaupunki on iso organisaatio, joten kaikkien asetuksen (338/2011) edellyttämien tahojen kokoon saaminen tarkastukselle on jo teknisesti haastavaa. Ympäristökeskus toteaa, että kyseisen asetuksen päävelvoite on koulu- ja opiskeluterveydenhuollolla. Ympäristökeskus ei kunnan terveydensuojeluviranomaisena tälläkään hetkellä pysty vastaamaan Valviran asettamaan valtakunnalliseen kouluja koskevaan vuosittaiseen tarkastustiheyteen muun muassa resurssien niukkuuden ja jälkivalvontaa olennaisesti lisäävän kiinteistöjen tämän hetkisen huonon kunnan johdosta. Ympäristökeskus tarkastaa terveydensuojelulain mukaisten kohteiden toiminnan aloitukset ja toiminnan olennaiset muutokset, tekee niistä hyväksymispäätökset ja antaa tarvittaessa lausuntoja. Ympäristökeskus käsittelee myös toimenpidepyyntöjä, esimerkiksi kosteusvaurioista johtuvia, terveyshaittaepäilyissä ja tekee suunnitelmallista valvontaa.

Vuosien 2015 – 2019 valtakunnallisessa ympäristöterveydenhuollon terveydensuojelun valvontaohjelmassa yhdeksi terveydellisten olojen valvonnan painopistealueeksi on valittu koulujen yhteistarkastukset eri tahojen kanssa. Ympäristökeskus pyrkii siten osaltaan edistämään eri hallintokuntien välisen yhteistyön toimeenpanoa koulujen yhteistarkastuksia sekä koulujen terveydellisten olojen tarkastusten kaupunkitasoisen ohjeen laatimista koskien. Ympäristökeskus on kirjannut vuoden 2015 kunnalliseen terveydensuojelun

valvontasuunnitelmaan tavoitteeksi 30 tarkastusta koulu- ja oppilaitostiloihin Helsingissä.

Tilivelvollisten velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin tilintarkastuksen suositusten johdosta (1.6)

Arviointikertomuksen mukaan tilivuotia 2013 ja 2014 koskevissa raporteissa on kiinnitetty huomiota hankintalain muotosäännösten noudattamisessa, päätösten otto-oikeusmenettelyssä ja nähtävänä pitämisessä esiintyneisiin puutteisiin. Tarkastuslautakunta toteaa, että johtavien viranhaltijoiden tulee valvoa, että viraston hankinnoissa ja päätöksenteossa noudatetaan hankintalain ja hallintolain edellyttämiä muotosäännöksiä tilintarkastajan suositusten mukaisesti.

Lähtökohtaisesti ympäristökeskuksessa pyritään huolehtimaan siitä, että otto-oikeusmenettelyssä noudatetaan sitä, mitä siitä on kuntalain 51 §:ssä säädetty. Otto-oikeusmenettelyyn liittyviä kysymyksiä on käsitelty muun muassa henkilöstölle järjestettävässä koulutuksessa. Päätösten nähtävänä pitämiseen kiinnitetään myös huomiota. Ympäristölautakunnan kokousaikataulu vahvistetaan puolivuositain. Lautakunnan kokousaikataulusta laaditaan lisäksi ympäristökeskuksen sisäiseen käyttöön taulukko, jossa mainitaan päivämäärä, johon mennessä kunkin kokouksen pöytäkirjan tulee olla nähtävillä.

Hankintalain muotosäännösten noudattamista koskien huomiota on kiinnitetty siihen, että päätöstekstistä ei ilmene toimittajien valintaperustetta vuonna 2013 tehdyssä ympäristölaboratorioanalyysien hankinnassa. Toimittajan valintaperuste on ilmoitettu kyseisen päätöksen perusteluosiossa. Perusteluosiossa on myös avattu, millä perusteilla määräaikaan mennessä jätettyjä tarjouksia on vertailtu, ja mainittu vertailun lopputulos. Varsinaisessa päätösosiossa on ilmoitettu vertailun lopputulos eli toimittaja, jolta analyysipalvelu hankitaan.

Tarkastuslautakunnan huomioiden johdosta edellä mainittuihin asioihin pyritään ympäristökeskuksessa kiinnittämään vielä entistä tarkemmin huomiota ja tarvittaessa järjestämään koulutusta tai muuta tiedotusta ko. asioista.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen strategian osa-alueittain (2.2)

Tarkastuslautakunta onkin todennut, että virastojen tulee talousarvioehdotusta laatiessaan ottaa huomioon strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet siten, että sitovat toiminnalliset tavoitteet ohjaavat toimintaa strategiohjelman osoittamaan suuntaan. Lisäksi lautakunta on todennut, että sitovien toiminnallisten tavoitteiden

asettamisessa tulee hyödyntää strategiaohjelmaa ja sitä toteuttavien toimenpideohjelmien linjauksia.

Ympäristökeskus on strategiatyössään painottanut toimintansa ja kaupungin strategiaohjelman yhteyttä. Virasto laati vuonna 2014 kaupunginvaltuuston linjauksiin pohjatuvan strategiansa vuosille 2015-2016. Strategiassa on kuvattu viraston visio, perustehtävä, strategiset päämäärät, strategiset kehittämiskohteet sekä projektit ja tehtävät, joihin erityisesti panostetaan päämäärien saavuttamiseksi. Strategia on laadittu niin, että siinä on otettu huomioon kaupungin strategiaohjelman toteutuminen konkreettisesti viraston toiminnassa.

Ympäristökeskuksen johtoryhmä on käsitellyt tarkastuslautakunnan erillisraportin talousarvion valmistelun yhteydessä. Talousarvion sitovia toiminnallisia tavoitteita vuodelle 2016 asetettaessa on pyritty siihen, että tavoitteet vastaisivat aiempaa paremmin strategiaohjelman ja sitä toteuttavan toimenpideohjelman linjauksia. Viraston uusittu strategia antaa hyvät edellytykset hyödyntää kaupungin strategiaan tavoitteita asetettaessa.

Sitovien tavoitteiden dokumentoinnin puutteet (2.3)

Tarkastuslautakunta toteaa mm. että, hallintokuntien tulee tallentaa tilinpäätöstyötilaan tilinpäätösohjeistuksen mukaisesti sellaiset dokumentit, joiden perusteella sitovien tavoitteiden toteutuminen voidaan varmentaa kaikkien tavoitteiden osalta.

Vuonna 2014 ympäristökeskuksella on ollut kaksi sitovaa tavoitetta. Ympäristökeskus on tallentanut tilinpäätöstyötilaan molempia tavoitteita koskevan dokumentointikuvauksen.

1. Katupölypitoisuudet Mannerheimintien mittausasemalla eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja. (HKR:n kanssa yhteinen tavoite)
2. Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä 80 % on ratkaistu 8 kuukaudessa (240 vrk) asian vireille tulosta.

Katupölytavoite ympäristökeskuksen osalta tarkoittaa toimenpiteenä sitä, että ympäristökeskus lähettää Staralle katujen kastelupyynnön kun katupölypitoisuuden PM10-raja-arvotaso on ylittynyt edellisenä päivänä Helsingissä ja sääennusteen mukaan on todennäköistä, että laaja-alainen pölyäminen jatkuu eikä kylmä sää estä kastelua. Dokumentointikuvauksessa viitataan toteutumisen todentaviin asiakirjoihin, joihin on linkit. Linkkien dokumentit eivät kuitenkaan aukea kuin viraston henkilöstölle, eikä niitä huomattu tallentaa erikseen tilinpäätöstyötilaan. Asiakirjat toimitettiin tarkastusvirastoon jälkikäteen.

6.5.2015

Yj/5

Asumisterveyden läpimenoaikatavoitteen todentamiseksi tilinpäätöstyötilaan on tallennettu operatiivisesta järjestelmästä saatu taulukko, jossa läpimenoajat on esitetty. Tältä osin dokumentointi on ympäristökeskuksen käsityksen mukaan riittävä.

Ympäristökeskus kiinnittää jatkossa paremmin huomiota tavoitteen toteutumisen todentavan dokumentaation tallentamiseen tilinpäätöstyötilaan.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Johanna Salo, controller, puhelin: +358 9 310 31569
johanna.salo(a)hel.fi
Susanna Sarvanto-Hohtari, hallintopäällikkö, puhelin: +358 9 310 32092
susanna.sarvanto-hohtari(a)hel.fi
Tiina Fiskaali, vs. johtava ympäristölakimies, puhelin: +358 9 310 32082
tiina.fiskaali(a)hel.fi
Toni Lyyski, johtava ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64325
toni.lyyski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Johanna Salo, controller, puhelin: +358 9 310 31569
johanna.salo(a)hel.fi
Susanna Sarvanto-Hohtari, hallintopäällikkö, puhelin: +358 9 310 32092
susanna.sarvanto-hohtari(a)hel.fi
Tiina Fiskaali, vs. johtava ympäristölakimies, puhelin: +358 9 310 32082
tiina.fiskaali(a)hel.fi
Toni Lyyski, johtava ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64325
toni.lyyski(a)hel.fi

Päätöshistoria

[Pelastuslautakunta 05.05.2015 § 67](#)

[29.04.2015 Ehdotuksen mukaan](#)

6.5.2015

Yj/5

[15.04.2015 Ehdotuksen mukaan](#)

[08.04.2015 Ehdotuksen mukaan](#)

[01.04.2015 Ehdotuksen mukaan](#)